

Oponentský posudek
na diplomovou práci
Mgr. Evy Pelánové
Das lyrische Werk Franz Baermann Steiners
Praha: FF UK, 2006, 74 s.

Popis, obsah a metodický postup práce: Předložená diplomová práce je svým způsobem průkopnickou studií, zabývající se analýzou tvorby pražského rodáka a dosud nedoceněného lyrika Franze Baermanna Steinera (1909 – 1952), jednoho z posledních představitelů tzv. pražské německé literatury, jehož souborné dílo bylo publikováno teprve před několika málo lety. Analýzou básnickovy tvorby se diplomantka snaží nejprve prosadit autora jako vynikajícího lyrika, pak sleduje i autorův pražský původ a jeho zdejší kořeny – to jsou zdůvodnění, proč si Steiner vybral jako téma své diplomové práce (s. 5). Antropolog Steiner, který svého vzdělání dosáhl na pražské, vídeňské a oxfordské univerzitě, je vskutku osobností pozoruhodnou, jak svými (většinou neuskutečněnými) vědeckými záměry (jedinou antropologickou cestou byla cesta k Cikánům na Podkarpatskou Rus ve třicátých letech), tak svou literární tvorbou, kterou literární veřejnosti zpřístupnil v anglickém exilu žijící pražský německo-židovský spisovatel H. G. Adler (1910 – 1988) edicí básní už v šedesátých letech (1964), tak především jeho syn, germanista Jeremy Adler, souborným vydáním Steinerových básní v roce 2000. Steinerova lyrika je výrazně obrazná, proto diplomantka zvolila pro analýzu metodu tzv. tematické kritiky Jean-Pierra Richarda, který zkoumá autorskou imaginaci, protože vychází z předpokladu, že obrazy a metafory nejsou jen výsledkem obecné obrazivosti, ale vyvěrají především z autorovy obrazotvornosti a jsou zčásti psychologicky podmíněny. Rekonstrukce světa básnickovy imaginace je pak možná vzájemným přiřazováním základních obrazů a jejich významových souvztažností.

Diplomantka se svého tématu ujala s přesvědčivou důkladností. Rozdělila práci do pěti kapitol. První (Das Leben, s. 6 – 13) pojednává o Steinerově životě, práci i tvorbě, další čtyři kapitoly (Welt, Erinnerung und Heimat, s. 14 – 22; Mythos: die Sehnsucht und die Schönheit, s. 23 – 34; Subjekt, Grenze und Anfang, s. 35 – 41; Eroberungen, s. 42 – 66), pojmenované podle hlavních motivických obrazů Steinerovy lyriky jsou navíc diplomantčíným návrhem na periodizaci básnickovy tvorby. Promyšleným a zdůvodněným rozborem jednotlivých básní v „obrazových okruzích“ (s. 70), k jejichž stanovení si diplomatka určila jako východisko Steinerovu koncepci světa, kterou si postupně osvojoval příklonem k nábožensky podbarvenému judaismu, a eticko-estetický vztah lyrického subjektu k tomuto světu a které mapují časové úseky od přelomu dvacátých a třicátých let až po vrchol autorovy tvorby v letech čtyřicátých, doplněným věcným srovnáním s jeho básnickými vzory (Georg Trakl, Georg Heym, především však Rainer Maria Rilke) došla diplomantka k závěru, že vrcholem Steinerovy lyrické tvorby je syntéza vnitřního a vnějšího světa básnického subjektu, který v jeho tvorbě prodělal pozoruhodný vývoj od odmítnutí světa i sebe k přijetí takového poznatelného a hierarchicky uspořádaného světa, který zároveň souzní s lidským nitrem. Práci uzavírá třístránkový závěr (Abschluß, s. 67 – 69), třístránkové české shrnutí (Resumé, s. 70 – 72) a seznam literatury (Literaturverzeichnis, s. 73 – 74).

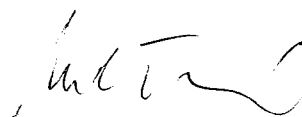
Hodnocení: Předložená diplomová práce je vynikající samostatnou monografickou studií, které nelze nic zásadního vytknout. Oceňuji zvolený metodologický postup, důkladnou

znalost primárních i sekundárních textů a preciznost formulací. Po odborné stránce je diplomová práce značným přínosem pro hlubší poznání celého komplexu německy psané literatury, vycházející z pražského či českomoravského prostředí.

Jazyková stránka diplomové práce: Práce je napsána velmi dobrou němčinou (některá opomenutí při silné deklinaci adjektiv ve větách s mnoha vsuvkami jsem označil ve svém exempláři).

Závěr: Diplomová práce Evy Pelánové splňuje bezesbytku požadavky na diplomovou práci kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 10.09.2006

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. T. S.', written in a cursive style.